

muslimer, tacklede den vanskelige situation og bakkede op om ytringsfriheden, viste tydeligt, at også nydanskerne værner om demokratiet. Rapporten konkluderer da også, at det er en fordom, at indvandrere ikke går ind for ytringsfrihed og forsamlingsfrihed.

Mens indvandrerne generelt sætter pris på ytringsfrihed og værdsætter demokratiet, kniber det derimod med ligestilling mellem kønnene. Nogle indvandrergrupper ser det som helt naturligt at blande sig i deres børns valg af både uddannelse og ægtefælle. Mange indvandrere har respekt for demokratiet, og det skal da også med, at ytringsfriheden og ligestillingen er noget, mange indvandrere allerede har med, når de kommer til Danmark. Men det er et alvorligt problem, som vi ikke kan negligere, når forældre vil blande sig i de unges valg af ægtefælle. Valget af ægtefælle kan ingen andre end den enkelte kvinde og mand træffe. Socialdemokraterne anerkender hverken kulturelle, historiske eller religiøse undskyldninger for at tvinge en ung kvinde eller mand ind i et ægteskab.

Vi skal trods alt også med tilfredshed konstatere, at det altså er en meget høj andel af indvandrere og efterkommere, der tager afstand fra arrangerede ægteskaber. Det har betydning, at vi også her fra Folketingets talerstol roser de positive elementer i integrationen, hvilket rapporten jo også gør, og desto bedre går det.

Når tyrkiske, pakistanske og irakiske kvinder er underrepræsenteret på arbejdsmarkedet, skyldes det ikke kun manglende uddannelse eller familiens dårlige sociale og økonomiske forhold. Det handler også om, at kvinderne og deres mænd er præget af normer og værdier fra hjemlandet. Der er ingen tvivl om, at uddannelsesforhold, dannelsesprocesser og familiens økonomiske situation mere end spørgsmålet om oprindelsesland har betydning for indvandrernes evne og vilje til at integrere sig. Men det er et alvorligt problem for integrationen, når så mange indvandrere og efterkommere ikke anser kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet på lige fod med mænd som værende vigtig.

Kl. 13.05

Socialdemokraterne ønsker et Danmark, hvor alle kan tale det danske sprog, et Danmark, hvor alle får en god uddannelse, et Danmark, hvor såvel kvinder som mænd deltager på arbejdsmarkedet, et Danmark, hvor mennesker med forskellig social og etnisk baggrund bor side om side, og et Danmark, hvor alle uanset etnisk bag-

grund føler sig velkomne og som en aktiv del af fællesskabet.

En vellykket integration handler ikke om at gøre mennesker fattige via starthjælp, integrationsydelse eller kontanthjælpsloft. Tværtimod fastholder de urimelig lave ydelser en stor gruppe af nydanskere i fattigdom, isolation og udkanten af det danske samfund.

Socialdemokraterne mener, at vellykket integration skabes i et samfund, hvor mennesker på tværs af sociale og etniske baggrunde mødes på arbejdspladsen, i boligområdet, i skolerne og i foreningerne. Kort sagt skabes integration i hverdagsmødet mellem mennesker.

Jeg vil gerne på vegne på af Det Radikale Venstre, SF, Enhedslisten og Socialdemokraterne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Danmark skal være et åbent samfund, hvor der er plads til mange og nye måder at være dansk på, samtidig skal vi værne om danske grundlæggende værdier og frihedsrettigheder. Det at være dansk kan være mange ting, og der er heldigvis ingen facitliste.

At være dansk statsborger giver rettigheder, men det forpligter også. Rettigheder som ytringsfrihed, religionsfrihed, forsamlingsfrihed, stemmeret, retten til at sige sin mening, tale autoriteterne imod og deltage i det politiske liv er velkendte her i Danmark.

Respekt for og viden om universelle menneskerettigheder og dermed danske værdier er helt afgørende for både indvandrere og flygtninge samt danskere.

Ligestilling mellem kønnene og mellem mennesker med forskellig seksuel observans skal vi til stadighed forsvare og udbygge.

Folketinget opfordrer derfor regeringen til at følge anbefalingen i rapporten »Værdier og normer«, sådan at det overlades til lokale institutioner at udvikle retningslinjer, der gør det lettere at reagere på handlinger, der er i modstrid med grundlæggende værdier.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 66).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag vil nu ligeledes indgå i forhandlingerne.